

HØGSKOLEN I SØR-TRØNDELAG

Høgskoleadministrasjonen

NOTAT

TIL: Høgskolestyret	Dato: 10.10.01
FRA: Høgskoledirektøren	Arkiv:
	HS-sak: 57/2001

SAK: RETNINGSLINJER FOR ETABLERING AV NYE FAG/STUDIER - FASTSETTING AV FAG- OG STUDIEPLANER

Tidl. sak(er): 46/98, 66/2000

Kopi til:

Vedlegg:

- Rundskriv F-086-99
- Brev av 11.03.98 fra KUF

Bakgrunn

Rundskriv F-086-99 fra Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet gir i hovedtrekk utdanningsinstitusjonene myndighet til selv å etablere/legge ned fag/studier samt desentraliserte studier m.m. med et omfang til og med 30 vekttall på lavere grads nivå. Delegering av slik myndighet ble tatt opp som egen sak i høgskolestyremøtet 05.06.00 (HS-sak 66/2000). Tidligere har høgskolestyret delegert myndighet til avdelingene til å fastsette fag- og studieplaner for de utdanninger som er vedtatt opprettet ved vedkommende avdeling (HS-sak 46/98). I tillegg er prosedyrene for etablering av fag/studier endret i forhold til rundskriv F-96-95 som dagens rundskriv erstatter.

Enkelte av de nevnte vedtakene samt rutinene rundt etablering av nye fag/studier er noe uklare, og høgskoledirektøren ønsker å klargjøre dette gjennom et høgskolestyrevedtak. Høgskolestyret har gjort vedtak som ikke lenger er i overensstemmelse med nye skriv fra KUF. Dette gjelder spesielt for vedtak om delegering av myndighet til å fastsette fag- og studieplaner (HS-sak 46/98).

Rundskriv F-086-99

Rundskrivet gir i tillegg til delegeringsmyndighet for etablering av fag/studier, noe endrede prosedyrer for etablering av fag/studier. Dette gjør at vedtak gjort av høgskolestyret i sak 46/98 (vedtak gjort med utgangspunkt i rundskriv F-96-95) samt vedtaksbrev i samme sak, gir avdelingene feil informasjon om hva som kreves ved fastsetting av fag- eller studieplaner for nye studier og for allerede eksisterende studier. Det nye rundskrivet gjør det klart at det ved søknad om etablering av fag/studier skal legges fram en endelig studieplan, utkast til studieplan og eksterne høringsuttalelser, enten søknaden skal behandles av høgskolestyret selv eller av KUF (jfr. punkt 4.3 i rundskriv F-086-99). Dette er endret i forhold til rundskriv F-96-95, der en enten kunne legge fram en ferdig utarbeidet, eller preliminær, plan som grunnlag for etableringssøknaden.

HS-sak 46/98 Delegering av myndighet til å fastsette fag- og studieplaner

"1. Med hjemmel i § 46 nr. 3 i lov om universiteter og høyskoler delegeres det til det enkelte avdelingsstyre selv å fastsette fag- eller studieplaner for de utdanninger som er vedtatt opprettet ved vedkommende avdeling.

2. Høgskolestyret skal holdes orientert om endringer i fag- og studieplaner.
3. Godkjenning av fag- eller studieplaner for utdanninger hvor ansvaret for utdanningen ikke ligger til en bestemt avdeling skal fortsatt tilligge høgskolestyret.
4. Prosedyrer knyttet til etablering av nye studier ved høgskolen berøres ikke av delegasjonen i punkt 1.”

Punkt 1 og punkt 4 i vedtaket må endres slik at de ikke kommer i konflikt med rundskrivet F-086-99. Punkt 2 og 3 er i overensstemmelse med nevnte rundskriv. I de nye prosedyrene for etablering av fag/studier er det lagt inn krav om at endelig studieplan skal forelegges styret før etableringsgodkjenning kan gis. Punkt 4 må ses i sammenheng med nevnte rundskriv, der etablering av nye fag og studier krever en endelig studieplan før godkjenning av høgskolestyret evt. departementet. Punkt 1 må i dag endres til at avdelingsstyrene selv er delegert myndighet til å fastsette endringer i fag- eller studieplaner for de utdanninger som allerede er vedtatt opprettet ved vedkommende avdeling, eller fastsette fag- og studieplaner for de utdanningene som det skal søkes etableringsgodkjenning for av høgskolestyret eller departementet.

Retningslinjer for etablering av nye fag og studier

Vedlagt følger forslag til retningslinjer for etablering av nye fag/studier. Høgskoledirektøren ser det som viktig at avdelingene følger nevnte retningslinjer også ved etablering av fag/studier der delegering er gitt avdelingene selv (fag/studier som er eksternt finansiert med et omfang til og med 9 vektall). Avdelingene skal etter vedtak i sak 66/2000 holde høgskolestyret orientert om etablering/nedlegging av fag/studier med et omfang av inntil 9 vektall på lavere grads nivå som er eksternt finansiert, avgrenset til institusjonens eksisterende fagkompetanse og fagportefølje. Alle relevante saksdokumenter skal da legges fram for styret. Da styret har det øverste faglige ansvaret ved institusjonen, jfr. universitets- og høgskolelovens § 4, ligger det derfor til høgskolestyrets generelle kompetanse å kunne overprøve vedtak gjort på delegasjon dersom dette anses nødvendig.

Etablering av nye fag og studier innenfor høgskolens økonomiske ramme

Ifølge rundskriv F-086-99 punkt 4.2 skal utkast til studieplan samt øvrig materiale nevnt under punkt 4.1 sendes på høring til et utvalg av utdanningsinstitusjoner og aktuelle samarbeidsorganer. Dette gjelder ved etablering av nye fag/studier innenfor høgskolens økonomiske ramme uansett omfang.

Etablering av nye eksternt finansierte fag og studier

Ved etablering av eksternt finansierte fag og studier stilles det ikke de samme krav om utredning og høring. *Kravet om at utkast til studieplan skal sendes på ekstern høring bortfaller, men institusjonen må ha rutiner som sikrer at det utarbeides et kvalitativt godt studietilbud* (jfr. rundskriv F-086-99, punkt 5.0, tredje avsnitt). Høgskoledirektøren ser at det kan være hensiktsmessig med høringsrunde for eksternt finansierte fag og studier som høgskolestyret skal godkjenne etablering av, jfr. HS-sak 66/2000, men ønsker ikke å ta dette inn som et absolutt krav. Avdelingene skal imidlertid ta opp med høgskoledirektøren i god tid før behandling i høgskolestyret, om etableringssaker skal på høring. Høgskoledirektøren mener avdelingene selv bør vurdere behovet for å sende studieplaner på høring for eksternt finansierte fag og studier med et omfang opp til og med 9 vektall. Hvorvidt høringsrunde er foretatt eller ikke bør fremgå av saksdokumenter som oversendes styret for orientering.

Etter punkt 4.3 i rundskriv F-086-99 skal avdelingene vedta endelig studieplan før søknad om etablering sendes høgskolestyret. Utkast til studieplan, høringsinstansenes uttalelser og den endelige studieplanen skal imidlertid forelegges styret i sin helhet.

Rangeringsregler for videreutdanninger

Høgskolen mottok i mars 1998 et brev fra Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet om delegasjon av myndighet til å fastsette opptakskrav til og rangeringsregler for opptak til høgre grads studier, "profesjonsdelen" av studier (som f.eks. i jus og psykologi), og til videreutdanning. Videre står det at institusjonen må sørge for å informere studentene om endringer i regelverket i god tid, og sørge for overgangsordninger der det er nødvendig. Brevet var en orienteringssak i junimøtet i 1998.

Høgskolestyret vedtar i dag opptakskrav til videreutdanninger ved høgskolen ved at opptakskravene er en del av studieplanen. Rangeringsregler til de nevnte studiene er ikke tidligere vedtatt av høgskolestyret. I følge brev av 11.03.98 fra KUF, skal styret selv vedta godkjenning av rangeringsreglene. Det vil være naturlig at forslag til rangeringsregler blir lagt fram for styret sammen med en etableringssøknad for studiet. Dette kommer inn som et eget punkt i vedlagte "Retningslinjer for etablering av nye fag/studier". Høgskoledirektøren mener det ikke vil være riktig å overprøve de rangeringsreglene som avdelingene allerede har vedtatt og benyttet de senere år. Avdelingene må dersom de ønsker å endre på disse, legge fram forslag for styret. Høgskoledirektøren vil i brevs form be avdelingene komme med en oversikt over rangeringsregler for videreutdanninger som allerede eksisterer ved høgskolen, og legge fram en oversikt på et kommende styremøte.

Kvalitetssikring

Som ledd i høgskolens kvalitetssikring ved etablering av nye fag/studier, er det behov for å ha en rimelig tidsramme til disposisjon før saken skal legges fram for styret. Det er tatt inn et eget punkt i retningslinjene der avdelingene blir bedt om å informere høgskoledirektøren så tidlig som mulig om arbeidet med en eventuell etableringssøknad, samt en presisering av oversendelsesfristen på 2 uker før styremøtene.

Forslag til vedtak:

1. Vedtaket i HS-sak 46/98 oppheves.
2. Med hjemmel i §46 nr. 3 i lov om universiteter og høgschooler delegeres det til det enkelte avdelingsstyre selv å fastsette endringer i fag- eller studieplaner for de utdanninger som allerede er vedtatt opprettet ved vedkommende avdeling.
3. Høgskolestyret skal holdes orientert om endringer i fag- og studieplaner.
4. Godkjenning av fag- og studieplaner for utdanninger hvor ansvaret for utdanningen ikke ligger til en bestemt avdeling, skal tilligge høgskolestyret.
5. Endringer i gjeldende rangeringsregler for videreutdanninger skal legges fram for styret for godkjenning.
6. Høgskolestyret godkjenner følgende "Retningslinjer for etablering av nye fag og studier":
 - a. Retningslinjene gjelder for
 - alle fag/studier som ønskes etablert ved høgskole innenfor høgskolens økonomiske ramme
 - eksternt finansierte fag/studier med et omfang på 10 vekttall eller mer.

- b. Avdelingen utarbeider et forslag til studieplan for alle nye fag/studier som ikke bygger på en rammeplan. I sistnevnte tilfelle skal det utarbeides en fagplan som skal godkjennes i avdelingsstyret.
- c. Som grunnlag for høgskolens arbeid med å etablere nye fag/studier skal det foreligge:
 - vurdering av behovet, regionalt og nasjonalt
 - oversikt over liknende eller beslektede fag/studier ved egen eller andre institusjoner
 - oversikt over den faglige kompetanse ved avdelingen
 - opplysninger om bibliotek tjenester, IKT-ressurser og annen nødvendig infrastruktur
- d. Som ledd i høgskolens kvalitetssikring av fag/studier skal utkast til studieplan samt øvrig materiale nevnt under punkt 6c, sendes på høring til et utvalg av utdanningsinstitusjoner og aktuelle samarbeidsorganer ved etablering av fag/studier innenfor høgskolens økonomiske ramme.
- e. For eksternt finansierte fag/studier med et omfang på 10 vekttall eller mer, skal avdelingene ta kontakt med høgskoledirektøren i god tid før behandling i høgskolestyret, for å få en avklaring på behovet for høringsrunde.
- f. For eksternt finansierte fag/studier på opp til og med 9 vekttall, skal avdelingene selv vurdere behovet for å sende studieplaner og andre relevante saksdokumenter på høring. Ved orientering til høgskolestyret må det fremgå om saken har vært på høring.
- g. Etter høringsrunden utarbeider avdelingen et sammendrag av høringsuttalelsene og en begrunnelse for hvilke høringskommentarer det er tatt hensyn til og hvilke kommentarer som ikke er tatt til følge, og hvorfor. På bakgrunn av dette utarbeides nytt forslag til studieplan som godkjennes av avdelingsstyret før etableringssøknad fremmes for høgskolestyret. Høgskolestyret kan i særskilte tilfeller dispensere fra kravet om at det skal foreligge en ferdig utarbeidet studieplan før vedtak om etablering.
- h. Alle relevante saksdokumenter sendes så til Høgskoleadministrasjonen som forbereder saksframlegg for høgskolestyret. Dette gjøres senest 2 uker før høgskolestyrets møte. Avdelingen bør så fremt det er mulig, gjøre høgskoleadministrasjonen oppmerksom på at de planlegger etablering av nye fag/studier i god tid før behandling i høgskolestyret.
- i. Ved søknad om etablering av videreutdanninger skal søknaden inneholde rangeringsregler for studiet.
- j. For studier over 30 vekttall er det Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet som gir etableringsgodkjenning. Frist for å søke KUF om etablering er 1. mai for studier som skal annonseres gjennom Samordnet opptak og som planlegges startet påfølgende studieår.